

Красимир Бачков

Въпроси

През есента на 1989 г. Михаела за пръв път видя Иван. Тогава тя бе десетгодишна, нацупена и разплакана пред входа на блока, в който живееха и двамата. Той се бе уволнил от казармата и се бе прибрал, без да извести родителите си. Искаше да ги изненада, но не успя, защото у дома нямаше никой. Щяха да се върнат чак вечерта след работа, а дотогава Иван трябваше да убие някак времето. Слезе с асансьора и отвън, на стълбите при входа, забеляза малката ревла. Нямаше какво да прави, затова я чукна с пръст по носа и се присмя:

– Е, какво голямо гадже си станала, а цивриш като бебе! Кажки какво се е случило! Да не си загуби близалката?

Михаела, или Миша, както я наричаха всички тогава, се дръпна рязко, тропна с крак и сви сърдито устни:

– Я се махай, лош такъв! Убийци с убийци гадни! – от зачервените ѝ от плача очи се зарониха нови сълзи и едва сега Иван забеляза малкото врабче до краката на момиченцето. Той цъкна с език, клекна и взе рошавата топка в длан. От човката на врабчето се бе стекла малка капка кръв, но телцето му бе още топло и от време на време потреперваше конвулсивно. Иван му отвори човката, изтри кръвта и с малко слюнка се опита да го съживи. То затвори човка, леко примърда, клепките му се дръпнаха, като да си отвори очите, но друг резултат нямаше.

– Остави си ми врабчето! – тросна се Миша – Само знаете да убивате, нали?!

Иван се засмя:

– Аз цяла казарма на границата изкарах, без да гръмна никого, а ти сега, за две минути, два пъти ме нарече убиец! Ей, че си люта!

Момиченцето направи гримаса и заобяснява:

– Всички момчета са лоши! Аз ги видях преди малко, как стреляха с прашки по врабчетата. Всяка сутрин им троша хляб да кълват и те свикнаха вече да идват ей-там, на пейка та, но тия тъпи момчета виж какво сториха! Убиха милото врабченце и сега другите вече няма да идват, защото ще ги е страх! Всички момчета са лоши и гадни, и убийци!

– Мен не ме брой в сметката, кукло! – смигна и много смешно с двете очи младежът – Аз отдавна вече не съм момче, а за убиец още не съм пораснал! Я-я, виж твоят врабец колко е бърз! – Междувременно врабчето се бе съвзело и сега изведнъж литна нагоре и кацна на покрива на един гараж, а край него се струпа цял рояк врабчета. Момиченцето гледаше, невярващо на очите си, после плесна с ръце и заподскача от радост:

– Оживя, оживя! Няма да има национален траур и ще ходя на

училище!

– Какво, какво? – не разбра Иван.

– Не са ли те учили, че когато президентът на една държава умре, има национален траур и никои не работи и не учи? Ние откога чакаме в училище нашият президент да умре, да знаеш!

– А стига, бе! – плесна се по врата Иван – Вие много сте се изучили нещо, напоследък! Твоето врабче да не би да е президент, случайно?

– Може и да е! – важно ококори очи Миша – Обикновено стрелят само по президентите! И в Америка е така! Чувала ли си за президента Кенеди?

– Чувал съм, чувал съм! – погали я по главата Иван и тръгна към кварталната кръчма. Там печеха вкусни кебапчета и няколко бири спокойно щеше да дочака вечерта. Зад гърба му го достигна детският глас:

– Можеше да кажеш едно ЧАО, нали? Малката цирла го гледаше някак особено, но той се засмя и отвърна:

– А ти можеше да кажеш едно МЕРСИ, загдето ти спасих президента!

През следващите дни есента се смръщи и заплака тихо и безутешно. Кой знае какви й бяха скърбите, но тя неусетно предаваше лошото си настроение и на хората. Свити и неприветливи, те излизаха и влизаха в големия петнадесет-етажен блок, без да обръщат внимание на едно малко момиченце, което често стоеше на входа и наблюдаваше своите приятели – врабчетата. Всеки ден, малко преди обяд, навън излизаше Иван и единствен дружелюбно поздравяваше:

– Здравей, врабчо! Чао врабчо! – и после се запиляваше нейде из града. Миша щастливо се усмихваше и се прибираше вкъщи. Тя още не можеше да осъзнае своята наивна детска любов, а на Иван и през ум не му минаваше, колко много място заема в мислите и сърцето на това малко хлапе.

После се случиха разни работи, които до тогава в държавата не бяха ставали и изведнъж всички хора пощуряха. Започнаха да крещят по улиците, да се карат, събираха се на митинги и вееха отначало сини, а по-късно и червени знамена, обиждаха се така, както учеха децата да не го правят и вършеха още много, много глупости. Стана нормално да се чака с часове на опашки за хляб, сирене и месо, а момчетата в класа на Миша се караха по нов начин: „Ще те отлюспя!“ стана най-страшната заплаха, а най-голямата обида – „Червен, или Син БОКЛУК!“

Малко след Нова година загинаха и родителите на Иван. Някакви пияници карали с непозволена скорост в града и на едно кръстовище

блъснали малката „Шкода“ с голямото си БМВ. И бащата, и майката на Иван починали по-късно, в болницата. Грозна и нелепа смърт, за невинните в случая хорица, а хулиганите се спасиха с по една условна присъда и само година и половина затвор за шофьора им.

В дните след погребението Миша много рядко виждаше Иван, а и той минаваше край нея без дори да я погледне, Месец по-късно той съвсем се изгуби и момиченцето случайно чу съседите да говорят, че заминал в Камбоджа, да се бие в някаква война. Приказваха за сини каски, за оръжие, но Миша не изтрая да чуе всичко до край. Тя се заключи в детската си стая и заплака. Ако можеше, щеше да започне да се моли за Иван, но понеже не знаеше никаква молитва, всяка вечер, преди да заспи, тя си повтаряше под завивките:

– Лека нощ, врабчо! Пази се, врабчо! Живей врабчо! Времето минаваше, правителствата семеняха всяка година, но положението на обикновените хора не ставаше по-добро, а дори напротив – влошаваше се. Михаела вече знаеше какво значи да си беден, не само от детските приказки. От доста време баща ѝ беше безработен и докато той се чудеше как да си намери работа, семейството преживяваше от жалката учителска заплата на майката. Една вечер Михаела чу баща си да говори За Иван обясняваше на майка и, че момчето се върнало от Камбоджа и веднага заминало за Югославия. Там сега се водеше нова война. Казваше, че е жалко да се съсипе животът му по такъв начин, споменаваеше родителите му с добро и не вярваше Иван да оцелее. Миша се прибра, прималяла от вълнение в стаята си и за пръв път в живота си склучи ръце като за молитва, погледна тъмното небе през прозореца и тихо рече:

– Боже, пази ми го! Войната в Югославия се проточи няколко години, а през това време малкото момиченце се превърна в красива девойка, спираща погледите и на млади, и на не чак толкова млади мъже. В началото на септември 1995 г. Михаела навърши шестнадесетата и започна седемнадесетата си година. Беше израсла висока, стройна, с дълги крака и приятно закръглени форми. Почти нямаше ден да не ѝ се свалят момчетата от гимназията или разните бързо забогатели отрепки от града. Правеха ѝ сериозни предложения, изкушаваха я с пари, но тя ги гледаше с безразличие и някакво ботаническо любопитство. Все едно наблюдаваше врабчетата, както преди, когато беше малка, чудеше се на палачовските номера на момчетата, за да я впечатлят и презираше възрастните мъже, заради не скритата похот в очите им, точно както презираше някога жълтата котка на съседите, когато дебнеше нейните врабчета на пейката с алчен поглед. Съучениците и се чудеха и недоумяваха защо

все още си няма приятел, но тя само се усмихваше мълчаливо. Беше спокойна и не я интересуваше никой, защото чакаше войната в Югославия да свърши и да се върне Иван. Нейният Иван, за когото всяка вечер тя отправяше взор към небето. И за миг не ѝ минаваше мисълта да допусне някой от празноглавите си съученици край себе си, или дори да сравнява Иван с тях. За нея, той беше герой, истински мъж и тя разбира се, щеше да му принадлежи, щом той се завърне. Михаела живееше с илюзии за любимия си, затова когато краят и на тая безсмислена война дойде, тя почти не спеше, в очакване на неговото пристигане. Беше един ден преди Коледа, когато двамата се срещнаха. Тя се връщаше от училище и пак при входа на блока, той ненадейно изскочи навън. Вървеше с ръце в джобовете на дебелия си яке, на главата му имаше остриган кръст, а очите му сивееха пусти и безразлични за всичко наоколо. Мина край нея, без да и обърне внимание, сякаш беше някакво дръвче на двора. Смешното беше, че тя стърчеше малко над него и той изобщо не я позна. Цялата разтреперана, Михаела извика името му. В първия момент той не реагира, но после забави крачка и бавно се обърна. Гледаше красивото непознато момиче и се чудеше какво иска то от него.

– Аз съм Михаела, Миша, с врабчето! – посочи тя към старата пейка – Ти го спаси тогава, помниш ли?! Иван някак вдървено се усмихна и кимна:

– О, да, да! Ти тогава беше малка, спомням си. После се обърна и тръгна. Кръстът на главата му се полюшваше заплашително, като някой отровен паяк-кръстоносец. Момичето прехапа устни. Не можеше да го остави да си отиде така. Беше го чакала толкова време, а кой знае дали утре няма да избухне нова война и той да се запилее в нея. Тя хукна подире му, спря го и започнала обяснява всичко. Говореше бързо, бъркаше думите, от очите ѝ, течеха сълзи и хората, които минаваха край тях ги гледаха учудено, но тя не ги забелязваше. Пред нея сега имаше само един човек и това беше той – нейният любим. Накрая почти му извика:

– Обичам те Иване! Досега съм те чакала, чуваш ли! Звучеше почти театрално и ако някой от съучениците ѝ я видеше в тоя момент, би се размял веднага. Иван обаче бе видял много по-необичайни неща от любовта на едно почти непознато момиче. Много пъти той бе срещал смъртта, и разминал се някак с нея, сега не разбираше и не можеше да усети болката, която причиняваха думите му:

– Успокой се момиче! Аз не съм човека, когото чакаш! Доколкото си спомням, ти не си падаш много по убийците, а аз съм точно такъв! Станах такъв, разбираш ли?!

Тя го прекъсна, опитваше се да го убеди, че всичко ще се оправи, че трябва той да започне живота си отново, че тя ще е винаги с него, но Иван я гледаше с празен поглед и думите ѝ не стигаха до него. Когато тя за момент спря да говори, той рече – Чао, врабчо! – и си тръгна. Повече Михаела не го видя.

Всяка вечер след това, по времето, в което бе свикнала да се моли за Иван, тя поглеждаше небето и безгласно питаше:

– Боже, защо...?

КРАЙ

© 1997 Красимир Бачков

Сканиране, разпознаване и редакция: Алекс Болдин, 2007

Публикация:

СИНИЯТ КОН, разкази, българска, първо издание

Красимир Бачков – автор, Елка Няголова – редактор, Станислав Филипов – художник

Рекламна къща „Пастел“ – предпечат. Печатница „Н. Здравков“. Издателство

„Звезди“.

ISBN: 954-9514-02-1

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3118>]